

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА ТА
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Циклова комісія суспільно-гуманітарних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Заступник директора з навчальної
роботи**

 Марина ЗАЙЧЕНКО

серпня 2024 р.

Культурологія

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
добувачів освіти спеціальності
121 Інженерія програмного забезпечення**

Білгород-Дністровський 2024

Навчальна програма з дисципліни «**Культурологія**» складена відповідно до освітньо-професійної програми для здобувачів освіти спеціальності **121 Інженерія програмного забезпечення**

Розробник: Коріневська Алла Іванівна, викладач суспільних дисциплін, кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»

Навчальна програма розглянута і схвалена на засіданні циклової комісії суспільно-гуманітарних дисциплін

Протокол № 1 від 28.08.2024 року

Голова циклової комісії Світлана ВАСІЛАШКО

Схвалено методичною радою Білгород-Дністровського фахового коледжу природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій

Протокол № 6 від 29.08.2024 року

Голова методичної ради Марина ЗАЙЧЕНКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Компонент освітньої програми, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма	Заочна форма
<p>Кількість кредитів: 2</p> <p>Модулів: 2 Змістових модулів: 2</p> <p>Загальна кількість годин: 60</p>	<p>Компонент освітньої програми</p> <p>цикл загальної підготовки спеціальність</p> <p>121 Інженерія програмного забезпечення</p> <p>Освітньо-професійний ступінь</p> <p>Фаховий молодший бакалавр</p>	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		2	
		Семестр:	
		2	
		Лекційні заняття:	
		24 год	
		Семінарські заняття:	
		10 год	
		Самостійна робота:	
		26	
		Вид контролю:	
<i>Диференційований залік 3 семестр (денна форма)</i>			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення дисципліни «Культурологія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахових молодших бакалаврів спеціальності **121 Інженерія програмного забезпечення.**

Предметом вивчення курсу «Культурології» є складний процес формування та розвитку багатомільйонного народу. ознайомлення з теорією та історією культури, оволодіння сучасним категоріальним апаратом дослідження явищ культури, інтеграція знань із гуманітарних дисциплін, формування творчого підходу до осмислення феномена культури.

Міждисциплінарні зв'язки: «Українська література», «Історія: Україна та світ», «Громадянська освіта», «Географія», «Основи філософських знань», «Соціологія» та ін.

Метою дисципліни є підготовка не лише вузьких спеціалістів з обраного фаху, а й формування у здобувачів освіти цілісної системи знань про закономірності культурного процесу людства. З часом все більше усвідомлюємо важливість залучення до історичного минулого народу, нації ознайомлення з традиціями світової цивілізації та її культурного розвитку.

Це — невід'ємна складова частина життя і діяльності кожної інтелігентної людини. Важливе місце у цьому процесі належить курсу «Культурології», що викладається у всіх навчальних закладах України.

Основним завданням курсу є формування у студентської молоді цілісного уявлення про шляхи розвитку людської цивілізації, основні етапи її та культурно-історичні епохи, пізнання загальних закономірностей культурної еволюції, самобутнього характеру української культури, тісних зв'язків нашої національної культури з культурою європейською і світовою.

Завданнями курсу є :

- показати, що культурологія, як наукова рефлексія уявлень про сутність культури і соціально-культурні процеси загалом, насамперед звернена до світоглядних потреб сучасної людини, оскільки вивчає варіантність, множинність форм її адаптації до оточуючого світу із збереження особливості людського існування – самореалізації особистості;

- сприяти усвідомленню того, що культурологія допомагає формуванню власної життєвої позиції і надає можливість стратегічного осмислення професійного становлення здобувачів освіти.

Набуті здобувачами освіти компетенції згідно вимогам освітньо-професійної програми здобувачів освіти спеціальності 121 Інженерія програмного забезпечення

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та

необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і

технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Під час складання робочих програм викладач може вносити обґрунтовані зміни та доповнення в зміст програмного матеріалу і розподіл навчальних годин за темами в межах бюджетного часу, відведеного навчальним планом на вивчення дисципліни. Внесені зміни повинні бути обговорені на засіданні циклової комісії і затверджені заступником директора з навчальної роботи.

3. Програма навчальної дисципліни «Культурологія»

I Змістовий модуль

Тема 1. Методологічні основи дисципліни.

Культурологія як інтегративне наукове знання, системо твірний фактор вивчення української та зарубіжної культури як цілісної системи. Основні поняття та завдання культурології. Специфіка культурологічного знання. Місце культурології у системі гуманітарних наук. Логіка розвитку певної культури упродовж тисячоліть з урахуванням специфіки національної моделі. Історія культури українського народу як один з ланцюгів історії світової культури. Комплексний, системний характер розвитку культури.

Визначення поняття «культура» та його багатозначність. Структура й функції культури. Традиції й новаторство в культурі. Культура та її роль у суспільстві. Хронологічна типологія культури. Єдність і взаємозалежність світової та національної культур.

Філософія Гегеля як теорія культури. Філософія культури О.Шпенглера. Культура й несвідоме начало людини З.Фрейда. Культура й колективне несвідоме в концепції К.Юнга. «Виклик та Відповідь» – рушійні сили розвитку культури (концепція А.Тойнбі). Цінність як головний принцип культури за П.Сорокіним. Культура як сукупність знакових систем за К.Леві-Стросом, М.Фуко та ін.

Культура гри Й.Хейзинга, Х.Ортеги-і-Гассе та, Є.Фінка. Культурологічна думка в Україні.

Тема 2. Культура на ранніх етапах розвитку.

Найдавніші свідчення про існування людської культури. Етапи розвитку людського суспільства. Принципи періодизації. Колективна трудова діяльність як передумова виникнення культури. Розвиток первісної культури, її типологічні ознаки й досягнення. Соціальна система як культура.

Формування первісних вірувань і культової свідомості (фетишизм, тотемізм, анімізм, магія). Різновиди первісного світосприйняття та релігійно- обрядові форми його вираження. Синкретизм первісного мистецтва. Міфи та їх значення для розвитку народної творчості. Типологія міфів та міфологічних персонажів.

Археологічні знахідки на території України. Становлення та розвиток жанрів українського фольклору ,його мотиви й персонажі у творах літератури та мистецтва.

Тема 3.Культура стародавнього сходу.

Культура Стародавнього Сходу, її вплив на розвиток світового та вітчизняного культурного процесу. Найдавніші центри людської цивілізації.

Модель світу й людина давньо східної культури. Роль месопотамської цивілізації в історії людства. Шумеро-вавилонська культура. Природне середовище й державна організація. Релігійні вірування. Ремесло. Шумерська писемність. Закони Хаммурапі. Монументальні споруди. Освіта. Епос про Гільгамеша. Ново вавилонське царство.

Періодизація культури династичного Єгипту (Раннє царство, Давнє царство ,Середнє царство). Становлення етнічної спільності єгиптян. Релігія.

Культ мертвих .Писемність. Держава й право. Архітектура. Космічність архітектурного канону Стародавнього Єгипту. Давньоєгипетські піраміди в Гізі. Храми в Карнаку й Луксорі .Образотворче мистецтво. Провідні жанри єгипетського мистецтва. Усталені канони побудови й зображень у живописі та скульптурі. Вплив культури Стародавнього Єгипту на культурний розвиток народів Передньої Азії, античної Греції та Стародавнього Риму.

Культура Індії та Китаю. Основні напрями індійської та китайської культури .Міфологія. Мистецтво й техніка.

Культура Давнього Ізраїлю. Життя й побут семітських племен. Створення алфавітного письма. Перехід до монотеїзму. Біблія – історико- культурна пам'ятка світової культури.

Тема 4. Антична культура.

Зміст поняття «античність». Періодизація античної культури, її роль у світовій історії. Міфологія основа давньогрецької культури. Провідні мистецькі форми та стильові напрями у розвитку стародавньої культури Греції. Етапи розвитку культури Стародавньої Греції. Найдавніший період: егейська(крито-мікенська) культура. Гомерівський чи ранньоархаїчний період.

Архаїчний період. Класичний період. Елліністичний період.

Поліс як основна форма культурного буття. Міфологія – основа філософії й релігії. Архітектура й образотворче мистецтво. Основні тенденції образотворчого мистецтва. Досягнення в літературній творчості. Епічні поеми

«Іліада» й «Одисея». Театр та його роль у культурному житті древніх греків. Освіта й виховання. Раціональне та емоційне у давньогрецькій культурі.

Еллінізм – завершальний етап розвитку давньогрецької культури. Світовідчуття нової епохи в мистецтві й літературі. Еллін – новий тип людини. Культура міст-держав Північного узбережжя Причорномор'я (Ольвія, Херсонес, Пантікопей, Харакс, Ялта, Гурзуф та ін.).

Релігія, культура й мистецтво етрусків. Республіканський період Давнього Риму. Імператорський період Давнього Риму. Образ людини в римській культурі та міфології. Римське право. Філософія. Наука. Релігія. Література. Архітектура й образотворче мистецтво. Скульптура.

II Змістовий модуль

Тема 5. Культура в епоху середньовіччя та нового часу.

Матеріальні основи середньовічного суспільства, його становість й корпоративність. Утворення трьох основних релігій: християнства, буддизму, ісламу. Складання основних націй й національних держав.

Ідеологія християнства та її світоглядні засади. Церква як домінанта духовного життя середньовічної культури. Геоцентризм.

Церква й держава у Візантії. Медіоланський (Міланський) едикт. Картина світу утворах мислителів каппадокійського гуртка (Василій Великий, Григорій Богослов, Іоанн Златоуст). Християнська релігійність у творах архітектури й мистецтва. Мозаїка та живопис. Ікона. Іконо вшанування та іконоборство. Християнський храм як модель всесвіту.

Формування літургійної поетики. (Роман Солодко співець, Андрій Критський, Іоанн Дамаскін). Історична проза (Іоанн Малала, Косьма Індоклоп). Церковний розкол 1054 року та його наслідки. Імперія Карла Великого й формування етнокультурної спільності народів Західної Європи. Міста й монастирі та їх значення для розвитку європейської культури. «Каролінгське відродження». Романізація культури й мистецтва. Література. Освіта. Перші університети. Схоластика.

Становлення матеріальних й духовних основ культури. Язичницькі вірування й людина. Упровадження християнства на Русі. Роль церкви у формуванні суспільства й владних структур. Архітектура: шедеври монументальної архітектури Києва, Чернігова, Смоленська, Новгород. Образотворче мистецтво. Освіта й книжно-перекладна діяльність. Становлення літературних жанрів (літопис, проповідь, агіографія, паломницька проза, переклади).

Тема 6. Культура епохи відродження та реформації.

Соціально-економічні й духовні перетворення в Європі XIV – XVII століття. Типологія й періодизація. Утворення націй та національних культур.

Християнський антропоцентризм (Н. Кузанський, П. Мирандолла)

Література та утворення літературної мови (Данте Аліг'єрі, Петрарка, Дж. Боккаччо).

Архітектура – виникнення нових жанрів. Образотворче мистецтво (Леонардо да Вінчі, Рафаель Санті, Мікеланджело Буанаротті та ін.).

Головні риси Північного Відродження та його ідеологія (Е.Роттердамський, У. Фон Гуттен). Образотворче мистецтво (брати Ван Ейки, А.Дюрер, Карнахи й Гольбейни).

Реформація та контрреформація. Передумови становлення та розвитку протестантської культури.

Тема 7. Культура епохи абсолютизму та просвітництва.

Утвердження абсолютизму. Формування нових світоглядних орієнтирів.

Зростання національних особливостей культурного життя. Особливості архітектури й образотворчого мистецтва бароко (Д.Берніні, Ф.Борроміні, П.-П.Рубенс, А. ван Дейк, Рембрандт). “Золотий вік” іспанського живопису(Д.Веласкес, Х.Рібера, Ф.Сурбаран). Бароко в літературі й театрі (П.Кальдерон ,Д.Мільтон). Розвиток музичного мистецтва. Провідні музичні жанри XVII – XVIII ст .Становлення опери. Інструментальні жанри (К.Монтеверді, Й.-С.Бах, Г.Гендель, Й.Гайдн).Мистецтво рококо. Зростання ролі знань і освіти у розвитку людства. Французькі просвітники (Ж.-Ж.Руссо, Вольтер, Д.Дідро, Ш.Монтеск'є).

Класицизм та його естетичні засади. Раціоналізм – філософське підґрунтя стилю. Ідеологічні основи класицизму. Створення мистецьких і наукових академій. Регламентованість і нормативність художньої культури класицизму. Творчість А.Мансара, Н.Пуссена, Н.Буало, П.Корнеля, Ж.Расіна, Ж.Б.Мольєра, Ж. де Лафонтена.

Сентименталізм у європейській культурі XVIII ст. (Л.Стерн, Ж.- Ж.Руссо, Й.Гете, М.Карамзін). Просвітницький реалізм в англійській культурі XVIII ст. (Д.Дефо, Д.Свіфт, Г.Філдінг).

Тема 8. Культура новітнього часу.

Універсалізм культурного процесу. Еволюція національних культур Основні принципи романтизму як ідейно-художнього напрямку. Група «Буря й натиск» (Й.- В. Гете, Й.-Г .Гердер).

Романтизм як художня течія в літературі та мистецтві (В.Скотт, Д.Байрон, В.Гюго,Ф.Шиллер. Музичне мистецтво Ф.Шуберт, К.М. Вебер, Р.Шуман, Ф.Шопен, Й.Брамс,А.Брукнер, Ф.Ліст, Р.Вагнер, Х.Вольф, Г.Малер, Е.Григ, Я.Сибеліус).Романтизм в українській літературі (Т.Шевченко, Гулак-Артемівський, Срезневський, М .Костомаров, Л .Боровиковський, В.Забіла).Фундатори нової української літератури в Галичині (Шашкевич, І.Вагилевич,Я.Головацький).

Український живопис (Т.Шевченко, К.Трутовський, І.Сошенко, А.Мокрицький ,М.Сажин, О.Сластіон, І.Соколов. Музика (С.Гулак-Артемівський, М.Лисенко,А.Вахнянин, С.Людкевич).

Нові літературні жанри (О.де Бальзак, Ч.Діккенс, Г.Флобер, Стендаль (Марі-

АнріБейль), . Натуралізм (Е.Золя, Е. і Ж. Гонкури, В. Крестовський, П.Боборикін. В.Винниченко).

Становлення нової української літератури та літературної мови (І.Котляревський,Г.Квітка-Основ'яненко, Т.Шевченко, Марко Вовчок, Панас Мирний, І.Франко та ін.)

Формування української реалістичної музики (М.Лисенко, П.Ніщинський, М.Аркас).

Театральне мистецтво. Аматорський театр першої половини ХІХ ст.

Діяльність

І.Котляревського та Г.Квітки-Основ'яненка. Заснування українського професійного театру (М.Кропивницький, М.Старицький, М.Заньковецька, брати Тобілевичі). Етнографізм, побутовизм, селянська тематика драматургії.

Архітектура й образотворче мистецтво, використання етнографічних елементів.

Пам'ятки садово-паркового мистецтва.

Розвиток реалістичного живопису (Т.Шевченко,М.Пимоненко, С.Світославський, С.Васильківський таін.).

Імпресіонізм – визначне явище у живописі та скульптурі (Е.Мане, К.Моне, О.Ренуар, Е.Дега, К.Пісарро, О.Роден).

Елементи імпресіонізму у творчості українських письменників (Леся Українка,М.Коцюбинський і О.Кобилянська), художників (О.Мурашко, М.Бурачек).

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

Назва розділу і теми	Кількість годин								
	Загальний обсяг	Всього	Денна форма навчання			Заочна форма навчання			
			теоретичні	семінарські	Самост. вивчення	Всього	теоретичні	семінарські	Самост. вивчення
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.									
1. Методологічні основи дисципліни .	8	4	2	2	4				
2. Культура на ранніх етапах розвитку.	8	6	4	2	2				
3. Культура стародавнього сходу.	8	4	4	-	4				
4. Антична культура.	6	4	4	-	2				
Всього за I модуль	30	18	14	4	12				
Змістовний модуль 2.									
5. Культура в епоху середньовіччя та нового часу.	8	4	2	2	4				
6. Культура епохи відродження та реформації.	8	4	2	2	4				
7. Культура епохи абсолютизму та просвітництва.	8	4	4	-	4				
Культура новітнього часу	6	4	2	2	2				
Всього II модуль	30	16	10	6	14				
Всього	60	34	24	10	26				

5. МЕТОДИ ТА ФОРМИ НАВЧАННЯ

Словесні методи (бесіда, розповідь, пояснення, лекції тощо) характерні тим, що інформацію для засвоєння здобувач освіти отримує вербальними засобами, тобто через слово.

Наочні методи — інформація для засвоєння одержується на основі сенсорно-апперцептивної діяльності (демонстрування, ілюстрації, показ об'єкта, моделі).

Практичні методи. Суть їх у тому, що шляхом виконання практичних дій здобувач освіти отримує деяку інформацію, яку аналізує, робить висновок і приходить до тих знань, які необхідно засвоїти. Особливість методу в тому, що діяльність з одержання знань накладається в часі на діяльність з їх застосування, що дає винятково важливий педагогічний ефект.

При вивченні дисципліни використовуються такі методи:

1. **Бесіда, або діалог з аудиторією.** Ставлю серію запитань, які потребують відповіді. Це дає можливість зрозуміти, чи готові здобувачі освіти сприймати новий матеріал, чи їх потрібно активізувати. Проводжу бліцопитування (ставляться питання, які потребують відповіді).

2. **Сократична бесіда.** Ставиться серія запитань, які дають можливість здобувачу освіти дати не повну відповідь, що спонукає з зацікавленістю сприймати новий матеріал.

3. **Проблемне заняття.** Висловлюю проблему, з метою викликати зацікавленість у здобувачів освіти.

4. **Дискусія.** Відбувається активний обмін думками. Це різновид проблемних лекцій. Проводяться ділові ігри, самостійна робота. Лекція-дискусія дає можливість охопити складний, великий за обсягом і найбільш вдалий матеріал.

5. **Заняття з використанням техніки зворотного зв'язку.** Після подачі лекції починається її обговорення. З'ясовую наскільки здобувачі освіти зрозуміли матеріал.

6. **Метод «заверши фразу».** Здобувач освіти може продовжувати її своїми словами, а не так як у конспекті.

7. **Консультація.** Для індивідуальної роботи із здобувачами освіти використовую пояснення.

6. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

За місцем у навчальному процесі розрізняють попередній, поточний, періодичний, підсумковий види контролю.

Попередній контроль – використовують перед вивченням нової теми на початку семестру для з'ясування загального рівня підготовки здобувачів освіти з дисципліни, щоб передбачити організацію їх навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль – спостереження викладача за навчальною діяльністю здобувачів освіти на занятті. Метою його є отримання оперативних даних про рівень знань здобувачів освіти і якість навчальної роботи на занятті, оптимізація управління навчальним процесом.

Періодичний (тематичний) контроль – виявлення й оцінювання засвоєних на кількох попередніх заняттях знань, умінь здобувачів освіти з метою визначення, наскільки успішно вони володіють системою знань, чи відповідають ці знання програмі. Різновидом періодичного є **тематичний контроль**, що полягає у перевірці та оцінюванні знань здобувачів освіти з кожної теми і спрямований на те, щоб усі належно засвоїли кожну тему.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці семестру або навчального року. Підсумкову оцінку за семестр виставляють за результатами тематичного оцінювання, за рік – на основі семестрових оцінок.

Навчальні досягнення здобувачів освіти з дисципліни «Історія української державності» оцінюються за кредитно-трансферною системою ЄКТС, в основу якої покладено принцип прозорості, об'єктивності, індивідуальності та певної уніфікованості. Головне завдання при цьому – досягти найбільш ефективного та об'єктивного оцінювання, яке повинне одночасно виконувати контролюючу й мотивуючу функції.

Кожен модуль включає лекційні та практичні заняття, самостійну роботу.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід до виконання завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – диференційований залік – 4 семестр 2-го року навчання, (денна форма).

7. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у Білгород-Дністровському КПБКТ України», 2021р.

Форма семестрової атестації - диференційований залік

Рейтинг здобувача освіти із засвоєння навчальної дисципліни складається з рейтингу з навчальної роботи – 70 балів та рейтингу з атестації – 30 балів. Таким чином, на оцінювання засвоєння змістових модулів, на які поділяється навчальний матеріал дисципліни, передбачається 70 балів. Рейтингові оцінки із змістових модулів, як і рейтинг з атестації, теж обчислюються за 100-бальною шкалою.

Для занесення оцінок у екзаменаційну відомість, залікову книжку та журнал рейтингової оцінки знань здобувача освіти його рейтинг з різних видів навчальної роботи у балах переводиться у національну та ЄКТС (Європейська кредитна трансферна-накопичувальна система) оцінки згідно з таблицею.

Відповідність результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Оцінка ЄКТС	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна шкала (12-бальна)	Національна шкала (4-бальна)	Рівень компетентності	Критерії оцінювання
A	90 – 100 (відмінно)	12-10	відмінно	Високий рівень	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для ухвалення рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.
B	85 – 89 (дуже добре)	9-8	добре	Достатній рівень	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.
C	75 – 84 (добре)	7			Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.
D	70 – 74 (задовільно)	6-5	задовільно	Середній рівень	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
E	60 – 69 (достатньо)	4			Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.
FX	35 – 59 (незадовільно)	3	незадовільно	Початковий рівень	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
F	1 – 34 (незадовільно)	2			Здобувач освіти володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.

8. Методичне забезпечення.

1. Підручники посібники
2. Конспекти лекцій.
3. Лекції на електронних носіях.
4. Матеріали для самостійного вивчення на електронних носіях.
5. Методичні вказівки до виконання практичних робіт

Вивчення дисципліни здобувачами освіти передбачає вміння використовувати різні інформаційні ресурси – опубліковану українську та іноземну літературу (нормативні документи, підручники, навчальні посібники, наукові періодичні та монографічні видання, словники, довідники тощо), методичну літературу та Інтернет-джерела.

9. Рекомендовані джерела інформації

Основна:

1. Абрамович С. Д. Культурологія. Київ: Кондор, 2007.
2. Багацький В. . Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ століття. Київ: Кондор, 2007.
3. Гончарук Т. В. Культурологія. Тернопіль: Карт-бланш, 2004.
4. Греченко В. А. Історія української культури: навч. посіб. Київ, 2013. 351 с.
5. Єфименко В. В. Культурологія. Київ: Університет економіки та права «КРОК», 2003.
6. Історія України / Ю. Зайцев., В. Баран, Я. Грицак та ін. Львів: Світ 2002.
7. Історія України в особах: ХІХ століття. [авт. кол. В.С. Шандра та ін.]. Київ: Україна, 2015
8. Кравець М. С. Культурологія. Львів: Новий світ–2000, 2006.
9. Культурологія: теорія та історія культури. Навч. посіб. / За ред. ІО.Тюрменко, О. Д. Горбула. Київ, Центр навчальної літератури. 2004.
11. Культурологія: українська і зарубіжна культура. Київ: Знання, 2009.
12. Семененко В., Радченко Л. Історія України з прадавніх часів до сьогодення: Навч. посіб. Харків.: Торсінг, 2003

Додаткова:

13. Лобас В. Х. Культурологія. Київ: Університет економіки та права "КРОК", 2005.
14. Лободаєв В. М. Історія української культури. Київ, 2011.
15. Матвєєва Л. Л. Культурологія. Київ: Либідь, 2005.
16. Подольська Є. А. Культурологія: 100 питань – 100 відповідей. Київ: Фірма «ІНКОС», 2008.
17. Чорненький Я. Я. Культурологія: теоретико-практичний курс. Київ: ВД «Професіонал», 2007.
18. Шевнюк О. Л. Культурологія. Київ: Знання-Прес, 2005.
19. Шейко В. М. Історія української культури. Київ: Знання, 2010.

Інформаційні ресурси

20. Електронний каталог Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. UTL: <http://library.nakkkim.edu.ua/>
21. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. UTL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
22. Електронна бібліотека – підручники. UTL: <http://www.infolibrary.com.ua/>
23. Національна історична бібліотека України. UTL: www.nibu.kiev.ua/